

«Ким да умнуллубат, туюх да умнуллубат»

«ЭНСИЭЛИ ОБОЛОРО КЫАЙЫЫ 60 СЫЛЫН КӨРСӨ»

«Айылда довтооро» (сал. Т.В. Старкова, П. Хомуस्ताах) түмсүү чилиэттэрэ кыргыны хонуутугар охтубут буйбуттары кэриэстиилэр.

«Дырылыатта» фольклорнай ансамбль кырачаан тойуксуттара (сал. Е.В. Соколова)

Петя Сивцев (1 Хомуस्ताах): «Интэриэһинэй да быһстапка...»

— дин аатаах улуустаабы акция иккис төгүлүн олунньу 1 күнүгэр А.М. Шестаков аатынан культура кинигэр буолан ааста. Манна 1 Хомуस्ताахтан, Хамафаттан, Намтан, Обо эйгэтин Түөлбэттигэн, Модуттан, Хатырыктан, 2 Хомуस्ताахтан, Салбантан уо.д.а оскуолалартан үөрэнээччилэр мустан сэрин хонуутугар охтубут буйбуттары кэриэстэн хобоон аахтылар, ырыа ыллаатылар. Кыайыы 60 сылын көрсө оскуолаларын иһинэн туюх тэрээһиннэри ыыппыттарын, түгү бэлэмни сылдыалларын кэпсэтилэр.

Л. УВАРОВСКАЯ (автор тугэрнитэ)

Эверстов Миша Улуу Кыайыны уруйдаан тойук туойар...

«Сайдыы» ово айымныгытын дыятин эдэр чинчийээччилэрэ Сияна Соловьева, Мотя Гаврильева (1 Хомуस्ताах, сал. Н.В. Константинова)

Үөрэх эйгэтигэр ХАТЫН АРЫЫГА — БИЛИНИ ҮРДЭТЭ

И. Е. Винокуров аатынан Хатын Арыы орто оскуолатыгар олунньу 24-29 күннэригэр «Үөрэх сага технологиялара» дин сага уонна нуучча тылларын, литературатын учууталларыгар проблемнай курстар буоллулар. Барыта 39 учуутал кэлэн үөрэх сага ирдэбиллэрин, сүүрээһиннэри тустарынан кэпсэтилэр. Үрдүк таһымнаах, сага методиканы туттар П. Д. Пермякова, Л. Т. Сивцева, Е. В. Сыромятникова, Г. А. Овчинникова, Е. Н. Гаврильева, А. А. Алексеева, В. Д. Афанасьева, Л. А. Маркова, З. Г. Федорова, М. И. Бугаева, М. А. Яковлева аһаас уроктарыгар сылдьан предметтэр алтыһыларын, учуутал урогу ситимнээхтик ыттан үөрэнээччини кылгас кэмгэ, бэйэтин баҕатынан үгүһү ситиһиннэри чинчийэр үлэһэ көмүлүүр ньымалары көрдөрдүлэр. Саамай долгутуулаах түгэниэн буолбут суруйааччылары М. Д. Ефимовы, В. Т. Сивцевы, С. Т. Руфовы кытта көрсүһүү олус иһирэх-

тик ааста. Оттон курс сүүрүн чааһынан үөрэх үлэһиттэрин идэлэрин үрдэтэр институт үлэһиттэрэ, үгүс пособиелар автордара В. Р. Шишгина, М. П. Старостина рефлексиялаах (ырытыылаах) лекциялара буоллулар. П. А. Ойуунскай аатынан литературнай музей сотрудиуга Е. С. Стручков «Саха буюун суруйааччылары» дин ахтыгытын, «Таба суруйарга, тэтимнээхтик ааҕарга үөрэти» дин А. И. Леонтьева, Л. В. Винокурова маастар-кылаастарын, өр кэм устата сага тылын уонна литературатын учууталынан үлэһит Е. М. Петрова салалар «Төлөн» дин суруйар оҕолору көмүлүүр, журналистика курдук уустук идэҕэ маһыгай хардыылары онорор корреспондентскай пуун үлэтин, үөрэнээччилэр научнай үлэлэрин, Т. М. Никифорова, Н. С. Саввина психологическай тренинг ыыппыттарын сэргэтибит. Маны сэргэ маннайгы улуустаабы Винокуровскай ааҕылар ытыгылынылар. Биир идэлээхтэр Хатын Арыы

оскуолатын баҕатыгар улуус учууталларыгар анаан ытыгылыбыт курс олус табыгастаахтык тэриллэбитин, үрдүк таһымнаахтык ааспытын бэлэстээтилэр. Манна оскуола администрацията: директор Д. И. Ноговицын, үөрэх чааһыгар солбуйааччыта А. Е. Васильева, научнай-методическай үлэһэ солбуйааччы В. И. Максимова, интэр үлэһэ завуч С. И. Сивцева, ово холбоһугун салайааччы Т. Е. Винокурова иһирэхтик көрсөн, күммүтүн сатабыллаахтык сааһылаан, остолубуой үлэһиттэрэ миннигистик аһатан, сылаас тылынаах библиотека, үгүһү кэспир И. Е. Винокуров аатынан музей хоһо — бардыгар элбэх үлэ барыта, хас биридди киһи кыһамныта көстөр. Тэрээһини үөрэх управлениета (В. Н. Дьяконова), научнай-методическай киин (М. М. Никитина) сага тылын уонна литературатын методическай холбоһута (Е. Н. Гаврильева) кыайа тутан, лектордары ыгыран таһаарыттар сага үлэлээн эрэр эдэр учууталларга теория да, практика да өттүнэн үгүс билини-көрүүнү тириэрпиттэрэ кэрэхсэбиллээх. Наталья ПОПОВА, Хатырык орто оскуолаты

Чөл олох - олохпут тугэ, УЛУУСПУТ КЭСКИЛЭ УОННА ИННИКИ ЭРЭЛЭ

Тохсунньу 28 күнүгэр «Сарданга» кинотеатрга «Доруобай дьиз кэргэн, оҕо-аймах — Энгсиэли кэскил, инники эрэлэ» дин доруобай дьиз кэргэн уонна оҕо спордун сылын түмүктүүр тэрээһин ыытылынна. Манна араас хайысхаларга ситиһилээх оболорго номинациялар туттарылынылар, бастыг дьиз кэргэтэр уонна общественной түмсүүлэр салайааччылара чистээннилэр.

Гимназия куруһуогун салайааччыта С.Г. Слепцов, Хамафатта саха-французскай оскуолатын учуутала А.Д. Евсеева, эмиз бу оскуола учуутала Е.И. Аммосова, үөрэх, культура управлениелара, дьиз кэргэн отделын начальнига М.М. Винокурова улуус баһылыгытын бочуотунай грамоталарынан наараадаланылар. Президент иһинэн дьиз кэргэн госкомитетын махтал суруктарынан оҕо приютун директора Л.М. Маркова, ыччат киинин директора Л.А. Петрова, 1 Хомуस्ताах «Сайдыы» ово киинин директора А.П. Николаева, М.Е. Сивцева бэлэстэнилэр.

Наука уонна үөрэвирии салаатыгар ситиһилээх оҕолор: гимназия үөрэнээччилэригэр Леонид Никифоровка (11 кыл), Ольга Ядреева (10 кыл), Толя Нератова (5 кыл), Максим Ваишева (11 кыл), Денис Ноговицын (11 кыл), Афоня Марковка (7 кыл), саха-французскай оскуола үөрэнээччилэригэр Саргылаана Гоголева (10 кыл), Клим Касьяновка (11 кыл), Борис Корниловка (10 кыл), Наташа Пинигина (9 кыл), Сардаана Ефимова (11 кыл), Наташа Кокарева (11 кыл) номинациялар туттарылынылар.

Маны таһынан культура уонна искусство салаатыгар ситиһилээх Модут орто агрооскуолатын үөрэнээччилэрэ Туйаара Степанова (11 кыл), Маша Сокольниковка (5 кыл), Сахаяна Куличкина (5 кыл), Дима Попов (2 Хомуस्ताах оскуолатын), оҕо музыкальнай оскуолатын үөрэнээччилэрэ Айал Москвитин, Оля Москвитина, Миша Зырянов, Дима Колесов, Күнэй Кривошапкина, Катя Иванова, «Мичээр» народнай ансамбль салайааччыта А.Н. Окоемов номинацияларга тиксэн анал бириэстэринэн наараадаланылар.

Спортка үрдүк ситиһилээх оҕолор: Женя Петров (Нам 1 №-х орто оскуолатын, 8 кыл), Айал Охлопков (Нам 2 №-х орто оскуолатын, 6 кыл), Саша Дуц (Нам 1 №-х орто оскуолатын, 8 кыл), Толя Га-

бышев (Нам 2 №-х орто оскуолатын, 10 кыл), Ньургун Винокуров (гимназия, 6 кыл), Вова Макаров (Нам 1 №-х орто оскуолатын, 9 кыл), Настя Кулаковскай (гимназия, 8 кыл), Ваня Эверстов (Хатын Арыы орто оскуолатын, 11 кыл), Саяна Попова (1 Хомуस्ताах, 6 кыл), Ньургунна Гаврильева (Нам 1 №-х орто оскуолатын, 6 кыл) эмиз бэлэстэри туттулар.

Дьиз кэргэн политикатын эйгэтигэр ситиһилээх «Ийэр үрдүк махтал» бөлүгүн ылыт Варвара Ивановна Лукина (Аппаан), «Саха Республикатын бастыг дьиз кэргэтэри бочуотунай кинигэтигэр» киллэриллибит Елдокия Федотовна, Степан Гаврильевич Кириллиннар (Нам с.), «Дьиз кэргэн-2004» региональнай конкурсу кыайылаахтара Мария, Петр Прокопьевтар (Хатырык), «Эдэр хаһаайка» республикатаары конкурсука «Мастерица» номинацияга 1-кы миэстэлээх Валентина Оконешникова (1 Хомуस्ताах), «Хомус у колубели» варганнай музыка республикатаары конкурсуун кыайылаахтара Лидия, Николай Ивановтар (Партизан) чистээннилэр.

Салгыы улуус общественной тэрилтэлэрин салайааччылары - улус муньаһын депутата Лидия Алексеева (1 Хомуस्ताах), «Сардаана» мода театрын салайааччыта Зинаида Понохова, Хатын Арыы нэһилиэтин аҕаларын сөбүстүн председателэ Тихон Григорьев, Нам селотун одуруттуттарын советын председателэ Лариса Решетникова, Граф Бизрэгин дахталларын сөбүстүн председателэ Людмила Петрова, Нам селотун дахталларын сөбүстүн председателэ Надежда Кириллина, «Тизэргэн» улуустаабы одуруттуттар сөбүстэрин председателэ Зарема Бочкарева кыайылаарынан тахсан чистээннилэр.

Бизчэри оҕо түөлбөтин «Кэскил» уолаттар ансамбллара, 2 Хомуस्ताах үөрэнээччитэ Дима Попов, Хамафатта «Радуга» үгүһү ансамбыла, 1 Хомуस्ताах «Мичээр» үгүһү народнай ансамбля, «Сардаана» мода театры, Модуттан Туяра Степанова, саха-французскай оскуола үөрэнээччитэ Наташа Кокарева концертнай нүөмүрдэринэн кыергэтилэр. Манньык тэрээһин сыллата ытыгыллан дьон-сэргэ сүргэтин көтөһөр, инники олохторугар, үлэлэригэр, үөрэхтэригэр ситиһиллэннэллэригэр олук уулар.

В. РЫКУНОВА

КЫРАЧААНАРБЫТ СИТИҤИИЛЭРЭ

Мин төрөппүт быһытынан Нам селотун «Кэңчээри» ово-садын үлэтин-хамнаһын куруук билсэбин. Кинилэр үрдүк ситиһилэригэр үөрэбин. Биһиги дьиз кэргэнтин икки оҕобут сылдыар. Улахаммын Кеша, кырабыт Ариан. Ариан 1,5 сааһыттан олох кырачаан киһи дөтөдүк кирибитэ. Оҕолорум күнүгэ астынан сылдыалларыттан сүрдээһин долгуйан махтанабын. Биһиги дөтөдүк эрэ баар буолан үлэли сылдыабыт.

Бу күнүгэр «Кэңчээри» ово-садын интиллээччилэригэр улахан ситиһи буолла. Ол курдук кырачааннар сыллата ытыгылар республикатаары уруһуу конкурсулар кыттан 2-с бириэстээх миэстэни ылан үрдүлэркөттүлэр. Быйылгы конкурс «Спасение глазами детей» темага ананна уонна МЧС министерствота, государственная баһаарынай сулуоспа тэрийиһилэрин ытытылына.

Конкурсука биһиги дөтөдүк сыттын барыта 7 оҕо кыттыны ылла. Конкурс балаһаннаһатын быһытынан хас биридди уруһуу тематыгар сөп түбөһэр анал хоһоонордоох, кэпсээннэрдээх ытыгылыбыта кэрэхсэбиллээх буолла. Онон биһиги кырачааннарбыт Дьокуускай куоракка олус истин көрсүһүүгэ кириэн

табыстылар. Оҕолору «Спасатель» кафеда бу киин начальнига Хлыбов Алексей Анатольевич болдоммут бириэмэҕэ үөрөкөтө көрүстэ. Мааны остуолга миннигэс ас бэлэмнээн эрдэттэн күүппүттэр этэ. Ситиһибит түмүгүнэн коллектива «Самсунг» магнитофон уонна хас биридии овово анал бириэстэри туттардылар. Грамотаны министр, генерал-майор Сухоборов Валерий Леонидович бэйэтэ кэлэн үөрүүлээх быһыыга-майгыга туттарда. Оҕолор МЧС начальнигы уонна министр, генерал-майору кытта кэпсэтэн-ипсэтэн, хаартыскада түһэн, үөрэн-көтөн кэлдилэр.

Оҕолору салайан, бэлэмнээн бу улахан конкурсука кытыннарбыттарыгар дөтөдүк сөбүстэтиһэр А.А. Иванова, интээччилэрбитигэр Т.Н. Зырянова, И.П. Коллашкинова, В.Н. Трунина махталбытын тиздэбит. Эссе да инники айымнылаах үлэһитигэр үрдүк ситиһилэри, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны баҕарабыт.

М. АРГУНОВА, «Кэңчээри» детсад төрөппүттэрин комитетын председателэ

Охтон баранар мастаах,
Уолан баранар уулаах
Орто туруу дойдум ...

«Үрүң Күөл» резерват тэриллибитэ 30 сылын көрсө
**ҮТҮӨ ААТА КӨЛҮӨНЭЛЭРГЭ
УМНУЛЛУО СУОХТУН!**

Саха сиригэр кэрэ айылбатынан, булдунаан, балыгынан, сири аһынан кизгик биллэр Үрүң Күөл резерваакка сириэн даһаны уонна Лена өрүһүнэн, Ханчалы, Кэҥкэмэ үрэхтэринэн Дьокуускай куораттан уонна чугастаабы оройуоннартан холкутук тиийиллэр. Бу дойдуну, кини көтөрүн-сүүрүн, кыылларын харыстааһын курдук эппиттээх үлэҕэ егеринэн манна олохтоох, кыра эрдэбиттэн улаппыт Дьяконов Дыгын Николаевич ананан өр сылларга үлэлээбитэ. Мин кинини 1978 с. маҕнай директору солбуйааччынан, онтон директорунан М.К. Аммосов аатынан совхозка ананан үлэлэһиптэн билэбин. Маҕнай көрсөрбөр сахаба толуу көрүгнээх, сүрдээх сытыы сирэйдээх-харахтаах, сырдык хаанна-

тынан кини үрдүк соллоохторго илин-кэлин түһэн, үчүгэй була сатыы сылдыарын олох истибэтэҕим даһаны уонна билбэппин даһаны. Оһоһор үрдүкү соҕус дуоһунастаах дьоннор бэйэлэринээбэр үөһэ турар киһиэхэ үтүө була сатаан ньылангыһыларын бачча сааспар диэри элбэҕи билбит-көрбүт бэйэм.

Дыгын Николаевич үлэни кытта эрийсэн улааппыт киһи. Олоһун усталаах туоратыгар нэһиликэ үчүгэй буоларын туһугар, дьон-сэргэ олоҕо көнөрүтүпсарын туһугар туруулаһыта. Колхоз, совхоз үлэтэ-хамнаһа оччотообуттан эстиэр диэри кыайтарбыта, үмүрүйбүтэ көстүбэт буолара, ыарахаттар мэддьитин баар буолаллара. Совхоз, нэһиликэ үлэтигэр былаа-

Билигин биһиги уонунан көстөөх сириэн сылдьан кыыллар суолларын көрбөт буоллут. Урут тыага олорор дьон олох аһыах сылдаабыта от-мас тизийэ сылдьан элбэхтик көрөр буоларбыт. Айылга харыстабыла итинник «салтанан бардаһына» аһыах сылын биһиги Сахабыт сири көтөрүн-сүүрүн, кыылларын зоопаркага эрэ көрөрбүт буолуо. Оҕо эрдэһитинэ бу олус кытаанах ирдэбиллээх этэ. Дэлэҕэ даһаны Бүлүү өрүс үрдүгэр олодохпутуна тайах өрүһү харбаан туораан баран далбытыгар киирэн турарын хаста даһаны таһааран тыага үүрүбүт. Ити сэрби сылларын кэнниттэн дьон-сэргэ олус ачыкка ылларан олорор кэмэ этэ. Оччолорго бобуу олус кытаанах этэ. Биир эмэ киһи, эбэтэр ханнык эмэ мэник оҕо этэн биердэһинэ 10 сыл күлүүс хаайытыгар бараһын. Онно үлэ усуллубуйтала олус кытаанах этэ.

Итинник харыстабыллаахтык айылга сыһыаннаһын түмүгэр 1970-80 сылларга диэри айылга кыыллара, көтөрө-сүүрэрэ биллэрдик эбиллибитэ. Дэлэҕэ даһаны 1990 сыллар сабаланыларыгар Обком бэрэбиэркэтин бэрэстэбиитэллэрэ Үрүң Күөлгэ таһа сырыттаһарына буур тайах киирэн кийиттэн куопакка уулуу туруо дуо. Илимгэ элбэх, олус бөдөн собо тутар этэ. Ол иһин сиригэр эрэ кэмнээн үтэр

ах, киһи кийилээхпин диер кийитин билбитим.

Үрүң Күөл, Кулаада, Арыылаах территориялара М. Аммосов аатынан совхозка киирэллэрэ. Маны таһынан Лена өрүс арыыларыгар эмиэ биһиги булчуттарбыт бултууллара. Онон мин үлэм сыһыанынан бу территорияларга сайын отчуттарга, кыһынын булчуттарга, балыксыттарга мэлдьи сылдьарым. Заказник территориятыгар, ону таһынан Түбэ нэһилиэгин сиригэр-уотугар бултуур режимин хонтуруоллуурун быһытынан Дыгын Николаевичи кытта мэддьитин көрсөн субэлээр, кэпсэтэр этим. Онно билбитим — кини үлэтигэр олус чизинэйин, үтүө суобастаарын. Кини үлэлирин саһана заказникка бултааһын режимэ, бэрэ-эдэгэ үчүгэйдик тутууллар этэ.

Браконьердар ханан, хайдах сылдыалларын билэрэ бэрт буолан уонна хонтуруола кытаанаһыттан дьоннор кийиттэн улаханник толлор этилэр. Онон заказникка итиэннэ Түбэ нэһилиэгин территориятыгар бүтүнүттүгэр дьингээх хаһайын баара чуолхайдик биллэрэ. Кини режим кэһээччилэри кытта олох эйэлэспэт, ханнык даһаны кэпсэтигэ киирсэбэт, нууччалыы эттэххэ олус принципиальной этэ. Дыгын Николаевич биир үчүгэй хаачыстыба-

ны тириэрдиигэ уонна олоҕо туолууларын түмүгүнэн мунньахтарга бэйэтин нэһилиэгин дьонун иннигэр үлэ-хамнас сөптөөхтүк барарыгар, дьон-сэргэ олоҕо тупсарын туһугар Дыгын Николаевич элбэхтик субэлиирэ уонна актыыбынайдык кыттарга. Ол биһиги салайааччылар үлэбитигэр улаханник көмөлөһөр этэ.

Оттон бэйэтин тустаах үлэтигэр республика үрдүкү салалтата кинини олус билинэр уонна эрэнэр этилэр. Ол туһунан мин республика охотуправлениетын председателлэрэ Сантаев Владимир Гавриловичтан элбэхтик истэр этим. Совхоз директора буоларын быһытынан Дыгын Николаевичи кытта субэлээһин уонна кини ирдэбилин толорон үлэлиирбэр этэллэрэ. Мин истабилэ сылдыарбынан экология уонна охотуправление, айылга харыстабылын үлэһиттэрэ эриэ-дэхси үчүгэйдик үлэлээбэттэр. Саха сиригэр үөскүүр кыыллары туох даһаны харыстабыла суох кыдыһы бара турара иһиллэр. Аны туристары, онтон даһаны атын дьоннору булдунаан саастаты тэрээһиннээхтик ытыллара бобууларын оннугар элбиир уонна үөһэ салалтанан өйөнөр буолла. Ол түмүгэр көтөр-сүүрэр, тайах, таба олох аһыаан иһэр.

этилэр. Ону республика салайааччылары илэ характарынан көрөн Үрүң Күөлү кэпсээн онгостубуттара.

Инникитин Саха Республикатын промышленноһа сайдытынан сибээстээн транспорт олус күүскэ сайдыа. Арыах сылын тимир суол Дьокуускайга кэлэрэ быһаарылына. Онон Саха сиригэр нэһилиэгин кэли дьонунан түргэнник элбээһинин түмүгэр айылга улаханник эмсэһилиэ. Ол иһин айылга ресурстарын харыстааһынга, экологическай балансатын тутуһунарына айылга харыстабылын сулууспатыгар үчүгэй бэлэмнээх, үөрэхтээх төрүт олохтоох нэһилиэгиннээттэн кадрдар бэлэмнээн төрөөбүт дойдularын харыстаахтарын наада. Оттон Үрүң Күөл, Түбэ нэһилиэгин баай сирэ-дойдута Дыгын Николаевич Дьяконов туһунан дьонно-сэргэ саһата туруохтара.

И.Н. СПИРИДОНОВ,
М.К. Аммосов аатынан совхоз уруксу директора,
«Үлэ Кыһыл Знамята»
орден кавалера

Хаартыскаҕа: Дыгын Николаевич лодкага олорор. Кэнигэр орто уола Олег турар, лодка тумсугар-күтүөтэ егерь Павел Иванов.

Кэрэ эйгэтигэр
**НАДЕЖДА
КЭРЭ БЭЛЭБЭ**

«Сага дьыл түһүтэ
Сайгарас иэйиллээх,
Соргу, дьол кэлитэ
Соһуҕу чөрүчүлээх».

Манньык ырыа тыллаах эргэ Сага дьыл дьоро кизһэтигэр Бөтүң кулууба оҕо чурор куолаһынан туола. Бу Надежда Семеновна Макарова «Сага дьыллаабы ырыалар» диэн аудиокассетага хомуурунньугун ырыаларынан концерт. Надежда Семеновна бэлэмнээбит концерда сонун, үрдүк таһымнаахтык ааһан бар дьон, төрөһүттэр махталларын ылла, олохтоохторго Сага дьылга кэрэ бэлэһини буолла. Бу хомуурунньук иһинэ ийэлэр күннэригэр анан «Күн күбэй ийэлэргэ» диэн аудиокассетаны таһаарбыта.

Биир кэрэхсэбиллээҕэ баар, Надежда Семеновна бу Сага дьыллаабы кассетатын ырыаларын барытын бэйэтин оскуолатын оҕолоругар ыллаппыта. Онон концерга Катя Филиппова, Люба, Катя Семеновалар, Сахалына Румянцева, Лия Лукина, Ангела Попова, Наташа Дьяконова чурор, ыраас куоластарынан ыллаан сага ырыалары бар дьонго иһитинэрдиэр.

1980 сыллаахха Надежда Семеновна эдэркээн кийит кыыс Бөтүң орто оскуолатыгар омук тылын учууталынан ананан кэлбитэ. Ону тэҥэ музыка учууталынан, детсадка му-

зыкальнай салайааччынан үлэлээбитэ, онно Намнаағы музыкальнай оскуола аккордеон кылааһыгар дьарыктаммыта төһүү күүс буолбута саарбаҕа суох.

Детсадка үлэлиир кэмигэр тыа сиригэр оҕор аналлаах дэлэй ырыа, музыка хантан кэллэй? Сүрэйин баһатынан, дууһатын иэйитинэн айыллыбыт оҕолорго аналлаах бастакы ырыалара ылламмыттарга, айар үлэ умсуллана, айымныылаах, татарыһылаах суола аһыллыбыта.

Билигин Надежда Семеновна Таллан Бүрэ аатынан Бөтүң орто оскуолатыгар иитэр үлэҕэ директору солбуйааччынан үлэлиир. Кини дьэ кэргэн күн-күбэй ийэтэ, тапталлаах эбээ. Түбүктээх үлэтин быһыгар алытпаах музыкатыгар уйдаран нарын иэйиллээх ырыалары айар. Кини музыкага чэмэлкэй халлаан курдук, үрүң былыт курдук оҕолуу ыраас, нарын-намчы.

Баһарыам этэ Надежда кизгэ эйгэҕэ эрдээхтик таһсан бар дьонго биллээ, музыка кэрэ эйгэтигэр айана салдыһан. Эйгэҕэ сага суоллар аһыллан биердиннэр, сага иэйиллэр кэлэ турдуһнар!

Людмила КУЛИЧКИНА,
Дьокуускайдаағы саха гимназия учуутала

Бу — интэриэһинэй!
УЛУУ УЧУОНАЙ ЯКУТ

Сүүрбэччэ сыллаабыта Узбекистан оскуолатын учуутала М. Лебедкин историяны хасыһан бу киһи туһунан суруйбут. Якут арабыты толору аата Ибн Абдаллах ар-Руми аль-Хавами Абу Абдаллах Шихаб-аддин диэн омугунан грек эбит. 1179 с. төрөөбүт. Кини арабтар улуу историктара, географтара, филологтара, суруйааччылар буолбут уонна Иллинг дойдularга энциклопедист учуонай быһытынан биллэбит. Онон үлэһинээхтэригэр иһин аата-суопа күндү таастыкылабаачыбыта, оһилин «Якут» диэн ааты иһэрбиттэр. Тюрк тыллаах омуктар узбектар, үйгүрдэр, туркменнар, туроктар «якут» диэн күндү рубин таһы аатыһылар эбит.

Якуту оҕо эрдэһинэ муора пираттара уоран ылан Багдадка илдьэн Сирия атыһытыгар кулут быһытынан атыһаабыттар. Уолу олус кыраһыабайын иһин 5 төгүл үрдүк сыанаҕа биэрбиттэр. Якут атыһыт дьэтигэр үчүгэйдик итиллибитэ. Медресегэ үөрэнэн мусульманскай билин-көрүү төрүттэрин үөрэтэн баһылаабыт, үрдүк сайдыһаах киһи буолбут. Уол үөрэгин бүтэрбитин кэннэ атыһыт кинини бирикээсчигинэн, кэлин атыһ-эргиз агеһынан үлэлэспитэ. Атыһ-эргиз дьыалатынан сибээстээн Якут Египеккэ, Сирияҕа, Палестинаҕа, Аравийскай тумуларына, Персидскай хомо кытылларыгар баар куораттарга элбэхтик сылдыһалаабыта, элбэһи билбит-көрбүтэ, хараҕа арыһыбыта.

1200 с. Якут атыһыттан сыанатын толунан көгүлүнү ылан баран кэргэнэммитэ. Ол кэннэ кинигэлэри ус-туунан уонна атыһыт дьарыктаммыта.

Ислам итэһилигэр демократическай көгүлүн иһин охсуһар хараджиттар хамсааһынарын өйүүрэ. Шинттар диэн мусульманскай секталар кыыллаһынарын тулуйбакка, 1216 с. Дамаскаттан күрэн биллингит Орто Азия сиригэр Мерваҕа кэлэн 4 сыл кэригэ олорбут. Кэлин Нисаҕа уонна Хорезмга олорон бу куораттар баай библиотекаларын кинигэлэрин аахпыта, үөрэппитэ уонна научнай үлэригэр суруйбута. 1220 с. Орто Азияҕа монголлар сэриинэн тоҕо ааһынан киирэн кэмэ-кэрдийэ суох элбэх алдырхайы онгорбуттара. Якут монголлар кинини тутан ылаары ирдээбиттэрин билэн куотан Иракка, кэлин Халеб куоракка олохсуйбута. Манна олорон 1229 с. 50 сааһыгар сылдьан өлбүтэ.

Якут баһаам элбэх научнай үлэригэр суруйан хаалларбыта. Олортон ордук сыаналааһынан «Литератордар тылдыттар» диэн үлэтэ буолар. Манна VII-VIII үйэлэрдээҕи 1100 араб литератордарын уонна учуонайдарын биографиялара, үлэлэрэ суруллубуттара. Бүтүн аан дойдучуонайдарга, оһилигэр саха тюркологтара Якут хаалларбыт баай нэһилиэгиттэрин үөрэтэллэр, бэйэлэрин үлэлэригэр туһаналлар.

Д. УСОВ бэлэмнээтэ

Специалист субэлиир
КОКЦИДОЗ

Кокцидоз диэн хааннаах сыһтарыг ыарыта. Бу ыарыһынан сунньуһун иһирдээр 2 ыйдарыттан 2 саастарыгар диэри ыалдыһахтарын сөп. Сүөһү турар сирэ сиккээх, кирдээх буоллаһына бу ыарыһа түргэнник сысталаар. Тарҕата чылыларын ыалдыбыт сүөһүлэр буолаллар. Сайынны кэмгэ ууну, оту кытта бу үөн сымьыттарга сүөһү куртагар киирэн очоһуугар сысталаар. Сутулубут сүөһү бастаан уопсай турута мөлтүүр, онтон хааннааһынан сыһтарыгар. Улахан сүөһүлэр хроническайдык ыалдыһаллар. Ол аата сүөһү бытаанык мөлтүүр, дьүдэйэр, сыһтарыгар, онтон 3-4 хонукка сыһтарыһара тохтуур, ол кэнниттэн саага эмиэ убаан барар. Манньык сүөһү улааппат, уойбат, өлөр-өлбөт икки ардынан сылдыар.

Сөптөөх диагноһы кэмигэр туруордаһа, сүөһүну бу ыарыһыттан түргэнник уонна толору үтүөрдүөххэ сөп. Онон ыалдыбыт сүөһүлээх хаһайыттар сүөһүгүт субиһэй сааһын кыра кумааҕы пакетка уган лабораторияҕа аһалан бэрэбэриэкэлэтэргит наада. Ол түмүгэр сөптөөх ветеринарнай көмө оҕоһулунарына сүөһү үтүөрэр. Үөн түһэрэ эмтэри бириэмэтигэр бериллээхтээх, оччобуна сүөһү кыһын хотонго киирэрэгэр доруобай туруктаах буолуоҕа.

ТРИХИНЕЛЛЕЗ

Трихинеллез диэн ыарыһынан сибииннээлэр, эһалэр ыалдыһаллар. Дьоннор, ыттар, куоскалар ыалдыбыт сибииннээ этин сизгэхтигэр сысталаар. Бу киһи доруобуйатыгар олус кутталлаах ыарыһа буоларын хас биерди киһи өйдүөхтээх.

Трихинеллез сыстыбатын наадатыгар тугу гынабыт? Холобура, булчуттар эһони өлөрөн баран хайаатар даһаны ветеринарнай лабораторияга этиттэн (үөс тардарыттан) аһалан трихинеллоскопияга көрдөрүөхтээхтэ. Бу аналиһы булчут аатын эппэккэ да (анонимнайдык) онготторуон сөп.

Намнаағы ветеринарнай лечебница

Бу - интэриэһинэй! ТҮҮЛ ТУҢУНАН... ХОҢООНУНАН

Түүл туһунан кэпсэтин солуута суох курдук буолан баран, ис-ийигэр киирдэххэ киһи тус олоҕор улахан суолталаах. Түүл дин тугуй? Хантан төрүттээрий? Тугу түстүүрү? Араас омуртага түүлү тойонноонун уратылардаах буолан баран, бары биэр түмүккэ кэллэр, түүл улахан суолталаабын сөпкө өйдөөтөххө, киһи ис туругун кистэлэтин арийбакка сөбүн билгэргэтэллэр. Түүлү үөрэти киһи өйүн-санаатын туспа туругун өнөйөр түнүк буолуон сөп. Балтараа үйэ анараа өттүгэр олоҕорбут киһиэхэ хаамар хартына — киһи фантазия курдук буоллабына, билигин видеотехника олус сайынна. Баар, хаһан өмүт утуяа сытар киһи мэйииттэн киһиэ устан көрдөрөр кэмнэрэ кэлиэ.

Утуяа сытар киһини өйдөөн көрдөххө халтаһатын ийигэр хараҕа уга-хаҕас хамсыы сытар буолааччы, ити киһи түүл көрөрүн туоһута. Сэттэ уон саастаах киһи ортотунан сэттэ сылын утуяан аһарар дириллэр. Утуяуу түүлү көрүү — олохпут сорҕото буолар. Түүл — күннээри олохпут салгыта, тас айгэ уонна ис турук алтыһыыларын дьайытын түмүгэ. Угүс өттүгэр эмоциональнай, баай фантазиялаах, саха өйдөбүлүнэн аһарас эттээх, билгэс-көрүгэс куттаах ичээн дьон иччилээх түүллээх буоллаллар.

Саха итэҕэлинэн түүл — салгын кут сырыта. Киһи дууһата, кута өлбөт үйэлээх буоллабына, сирдээви олохпут түүл курдук түргэнни аһар. Былыр өбүгэлэрбит түүлү тойонноор идэтибит дьонноох этилэр. Кырдьаҕастар оҕо түүлү чуолкай буолар дириллэр, оҕо кута ыраас, айыыта-харата суох изиэхсигит кытыгастаах, айыыһыт аргыстаах. Дьэ кэргэнгэ соҕотох кыыстаах буоллаҕарына, киһи түүлэ биттээх буолар дьэ этэччилэр. Иччилээх түүлү киһи эрэ барыта көрүүн сөп, ол эрэри иччилээх түүл түүн айы көстүбэт. Өксөкүлээх Өлөксөй «Ойуун түүлэ» дьэ айымньыта түүлү кытта сибээстээвэ чакчы.

Улуу учуонайдар арийыыларын, суруйааччылар сүдү айымньыларын түүллэригэр көрөн суруйбуттара биллэр. Менделеев таблицатын түүлүгэр көрөн арийыта, онон түүл олохпутугар суолталааҕа, наадалааҕа итинэн дакаастанар. Тугу түһээбиппитин сурунар дневник оҕустуохха сөп эбит, кэнники, бириэмэ ааспытын кэниэ түүлүбүтүнэн сирдэтэн тойонноурга үөрэнэхпитин сөп быһыылаах. Түүл киһини сэрэтэр, иницини биллэрэр түгэнэ үгүс диэччилэр. Мин өрдөбүтү түүлү түһээбитим өйбөр хатанан хаалбыт, ону хоһоонунан эрэ кэпсээтэхпинэ табыллыах курдук.

Кыһынгы ыйданалаат
Күөгүнэн толбоннуур
Сырдык түүгүгэ,
Кыараас хоспор,
Кытаанах оромкор
Утуяан октордум.
Түк-так түккайдым,
Түк түһээн түккэһинним.
Аар татай!
Алаата оролоор!
Того дьиктитэй,
Дьыибэ түүкү коробун,
Олус соһуйах соҕобун.
Сигэ талаарынын
Ыга эриллибит,
Хан кэлгиллибит
Сүккэ болуокка,
Хабыйлар хаба ортотугар
Талаах олоппоско олорон,
Ыччү эбик туорубун.
Сылигин ситэри толорон
Түк былыргы,
Түкэ таҕастаах
Икки толуну,
Боостур дьон
Олорор болуоппун
Икки миннукуттан
Утэн иһэллэр,
Кэтит сарынара
Ууттан быгар.
Нөкүө биэрэжэ,
Кырылас кумахта
Болуоттан ыстанным.
Өрүччүлээх сунуохтаах,
Сарын таҕастаах,
Саһарчы корбут
Эдэр дьахталлар,
Эбириэн ынастарын
Туруору муостарыттан
Сигэнэн эрийэн
Холбуу баайаллар,
Нөкүө харбатан
Тахсардык оностоллор.

Дьэ, итинник дьикти түүлү көрөммүн соһуйан уһуктубуппун өйдүүбүн. Ол сағана туох дьэ тойонноохпун булбатаһым. Ити сүл сайынгар Бүлүүлэр ходуһалара ууга баран, кыстыгы олус кыһалдалаахтык туораабытара, ону биттэммит эбиһин. Түүл-бит сэрэтэр күүстээвэ мантан көстөр. Саха итэҕэлинэн салгын кутум төрүт дойдубар, өбүгэлэрим дойдугар Бүлүүгэ тийэ сырыттаҕа.

Николай ФЕДОТОВ, 1 Хомустаах.

Нам улууһун олохтоохторо «Сырдык санаа арылхай арыллыыта» дьэ бэйэҕэ үлэни туһунан кэпсэтиигэ ыгырабыт.

Ула үс күн устата олунньу 11-13-гэр дьэри музыкальнай оскуола иһинэн үлэлиир Нам художественнай музейын ыставовочнай хоһугар буолуоҕа.

Киһи тус проблемата, түүл-бит, айылга алгыстара дьэ өйдөбүллэри, «Айылга уонна киһи» дьэ теманы кэпсээн үлэлээһин буолуо. Бастагы занятие киһиэ 17.00 сағаланаар. Төлөбүрдээх — 500 солк.

Интэриэһиргир боппуруостаргытын 42-1-46 тел. эбиттэн киһиэ биэрэххитин сөп.

САНДАЛ СААҢЫ КӨРСӨ «МИЧИЙЭЭНЭ-2005» УЛУУСТААҢЫ ОҕО УҢКҮҮ БӨЛӨХТӨРҮН КЭРЭЧЭЭН КЫРҒЫТТАРЫН КҮРЭБИН ПРОГРАММАТА

Буолар сирэ: Нам улууһа, 1 Хомустаах нэһилиэгэ, «Алгыс» сыһыдалаҕа киһиэ.

Буолар күнэ: Олунньу 12 күнэ.

Сағаланаар: 18 чааста.

Тэрийээччилэр: Нам улууһун культурытын уонна үөрэтин управлениелара, «Мичээр» о.у.н.а., 1 Хомустаах орто оскуола.

- Сыала:
- Өрүү өрөгөйдүүр олох
- Көхтөри билбэт кэскилэ
- Саргылаах сырдык сыдыаһа
- Кыыс оҕо күн-айыы бэйэтигэр
- Сүгүрүйүү.
- Соруҕа:

- * Кэрэ эйгэни кэрэхсэти
- * Биридиллээн уонна пааранан уҢкүү толоруутун көүлээһин

- * Чаҕылхай талааннары арийыы
 - * Сыһаҕа толорор маастарыстыбаны үрдэти
 - * Чөл олоҕу туһунан, өй-майгы сайдытыгар иити.
- Кириин билиэт: улахан дьонго — 100 солк., оҕолорго — 50 солк.

«Мичийээнэ-2005» кэрэчээн кыргыттарынын көрөн сыһаан-һыйа сырдааҕа, сыһаагытын таһааран үөрүн-көтүг, сыһыанын, кэлиг-көрүн биһирээг!

УМНУЛЛУБАТ КЭРЭ ТҮГЭНИ МУЛЧУ ТУТУМА!

УЛУУ КЫАЙЫ 60 СЫЛЫГАР АНАЛЛААХ УЛУУСТААҢЫ «ЫЛЛЫЛЛАР ЭР ДЬОН» ЫРЫА КОНКУРСУН БАЛАҢЫАННАТА

Буолар сирэ: Олунньу 22 күнэ, А. Шестаков аатынан УКК. Сыһа-соруҕа: Вокальнай, самодетельнай үлэни салгыы сайыннаран, толорор маастарыстыбаны үрдэти уонна вокальнай ансамбллар айар активностарын күүһүрдүү, саҕа талааннары арийыы, самодетельнай автордара патриотической темаҕа аныгы үрдүк уус-уран айымньылары көүлээһин.

Конкурсу тэрийээччилэр: Конкурсу бэлэмниир уонна ыһтар улуустаағы культура управлениета, ИМЦ, А. Шестаков аатынан УКК, ВС, З. Винокуров аатынан оҕо музыкаль-най оскуола.

Конкурсуна кытталлар: Солистар, дуэт, трио, квартет, вокальнай ансамбллар.

Кыттааччылар саастара: 17-тэн үөһэ буолуохтаах. Толорооччулартан 2 ырыа ирдэнэр, биэрэ — патриотической, иккиһэ — бэйэтин быһаарытынан.

Кыайыылаахтар дипломнарынан, бириэстэринэн наҕараадаланааллар, республиканскай-патриотической ырыа конкурсугар кытталлар.

Кыттыгы усунуоһа: Хас биридди кыттааччыттан 100 солк. Конкурсу программата: Сайаапка кириитинэн оҕоһулар. Нэһиликэтэр тыа сиринээри культураларын күниэрэ кытталлара булгуччу ирдэнэр.

Сайаапкалары олунньу 20 күнүгэр дылы А. Шестаков аатынан улуустаағы культура киһингэр тиксэрэбит.

- Программа:
- 1. Сэрэбиэй
- 2. Сүүмэрдиир тур
- 3. Гапа-концерт

29 марта 2005 г. в 18 ч. состоится внеочередное собрание акционеров ЗАО «Сельхозтехника» по адресу: 678380 с. Намцы, ул. Чернышевского, 36.

За справками обращаться по тел. 41-1-00, 42-7-35.

«Энсиэли» хаһыат тохсунньу 29 күнүгэр 12 №-гэр Н.И. Сивцев «Ветераннарга чопчу юмө» дьэ матырыйаллар «Тойбол» бааһынай хаһаайыстыба (сал. И.В. Осипов) дьэ көнөрөн ааҕаргытгар.

1. К сведению абонентов АТС
Не заключивших договор на 2005 год абонентов частного сектора просим в срок до 25 февраля 2005 года подойти с паспортами в наследные отделения связи и абонентский отдел ЦС с. Намцы для его заключения. Телефоны абонентов, не заключивших договор к указанному сроку, будут немедленно отключены.
2. На АТС с. Арбын требуется электромонтер. Желающих просим обратиться в администрацию ЛТЦ.

Срочно продаем 1 и 3-хкомнатные квартиры (газ, телефон, 2-й этаж).

Тел. 41-9-58

Атыһылыбын УАЗ-31512 тент, 1995 с. — 40 т.с.
Тел. 23-3-61, 796-997, 798-845.

Утерянный паспорт на имя Новикова Ивана Степановича за серий 9801 № 350181, выданный Намским УОВД 17 февраля 2002 г., считать недействительным.

ИҢИРЭХ ТЫЛЛАР

Күндү кэргэммин, аҕабытын, эһээбитин **ЖИРКОВ ГЕНАДИЙ ПАВЛОВИЧ** 60 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ үбүлүөйүнэн итигитик-истингик эҕэрдэлиибит!

Эйиэхэ кытаанах доруобуйаны, дьэ кэргэттэрин — оҕолорун, сиэннэрин тустарыгар аһсаабат кыһамныын, сүбэ-амаҕа, аҕалы амаарах сыһыанын, сыһайары билиммэт сүрүнүн иһин мунура суох махталбытын биллэрэбит.

Күндү киһибитигэр ыарыы ыалласпатын, хомолто хол-боспотун, үөрүүн-көтүүн үксээтин, дьол-соргу тосхойдун. Кырдьар дьэни билиммэккэ оҕолорун, сиэннэрин таптала-рыгар уйдаран толору уһун дьоллоох олоҕу баҕарабыт.

Кэргэниң, кыһының, уолааттарың, кийиитиң, сиэннэриң

«Намнаағы комбикормовой завод» ААО коллектива бир-иргэ үлэлиир коллегабытын **ГАБЫШЕВ ИВАН НИКИТИЧ** 50 сааскын туолбут үбүлүөйүнэн итигитик-истингик эҕэрдэ-лиибит!

Баҕарабыт үлэвэр ситиһиилэри, Эйиэхэ, дьэ кэргэнгэр чэгин-чөбдүк доруобуйаны, кэрэни, бары үтүөнү, уһун дьол-лоох олоҕу.

Профком уонна администрация

II Хомустаахтан төрүттээх, билигин Хамааттаҕа олоҕор **ГОГОЛЕВА МАТРЕНА АММОСОВНА** уонна Граф Биэр-рэгэр олоҕор **ОЛЕСОВА ЕВДОКИЯ НИКОЛАЕВНА** 80 сааскытын туолбутугуна ис сүрэхтэн эҕэрдэлиибит!

Уоскуланы билбэтэх туруу үлэһиттэр олох бары эндириң этэнгэ туораан оҕолоргутун, сиэннэриңни кытта үөрэ-көтө олоҕорут. Саргылаах муударай сааскыт сандаарычы тык-тын, сарсыарда аайы ыраас ыра санаалаах күнү көрсүг. Ба-ғарабыт олоххут санаабыт хоту салаллан өссө да уһундук олоҕоргутугар, дууһабыт кырдыбатын.

II Хомустаах нэһилиэтин дьаһалтата, ветераннарын сөбүөтө

Уважаемую ОХЛОПКОВУ СВЕТЛАНУ ЕГОРОВНУ
Поздравить рады с юбилеем!
Здоровья, счастья пожелать,
С улыбкой, добрым настроением
Свой путь по жизни продолжать.
Пусть каждый Твой обычный день
В прекрасный праздник превратится,
И никогда печали тень
В твоих глазах не отразится.
Желаем в жизни лишь успеха,
Поменьше слез, побольше смеха,
Дорогу жизни подлинней
И много радости на ней.
Прихожане Иоанно-Предтеченского прихода

БИЛЭРИИЛЭР РЕКЛАМА

К СВЕДЕНИЮ ИНВАЛИДОВ

Управление пенсионного фонда РФ в Намском улусе доводит сведения инвалидов о необходимости своевременного освидетельствования в Бюро медико-социальной экспертизы до истечения срока установления инвалидности, указанного в справке МСЭК.

При просрочке переосвидетельствования во МСЭК ежемесячная денежная выплата (ЕДВ) приостанавливается, инвалид исключается из федерального регистра, также теряет право на получение социального пакета. Это значит, в регистры, передаваемые в территориальные фонды соцстрахования, медстрахования инвалид не попадет. Тем самым инвалид утрачивает право на бесплатное лекарственное обеспечение, санаторно-курортное лечение до предъявления выписки из акта освидетельствования БЮРО МСЭ.

Впервые прошедшим освидетельствование в Бюро МСЭ с установлением инвалидности, необходимо обратиться в Управление пенсионного фонда.

Перечень необходимых документов для назначения и выплаты ежемесячных денежных выплат

1. Письменное заявление о назначении ЕДВ в установленной форме.
 2. Копия паспорта
 3. Свидетельство пенсионного страхования (копия)
 4. Документ об установлении инвалидности и степени ограничения к трудовой деятельности.
- Рекомендуем соблюдать сроки прохождения МСЭК

К СВЕДЕНИЮ ГЛАВ КРЕСТЬЯНСКИХ ХОЗЯЙСТВ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ, ИСПОЛЬЗУЮЩИХ ТРУД НАЕМНЫХ РАБОТНИКОВ

Управлением пенсионного фонда в Намском улусе начат сбор Индивидуальных сведений о стаже и заработке за 2004 год.

Из 47 крестьянских хозяйств, использующих труд наемных работников, состоящих на учете в ПФ, сдали индивидуальные сведения всего 2 хозяйства «Сүүрэн» и «Хаарчаана».

Из 23 индивидуальных предпринимателей, использующих труд наемных работников, состоящих на учете в ПФ, сдали 5 индивидуальных предпринимателя.

Управление пенсионного фонда напоминает, что срок сдачи индивидуальных сведений за 2004 год истекает 1 марта 2005 года.

К работодателям, сдавшим индивидуальные сведения после 1 марта, будут применяться штрафные санкции.

Управление пенсионного фонда просит подойти до 1 марта 2005 года всех индивидуальных предпринимателей на сверку платежей. При себе иметь квитанции об оплате и страховое свидетельство.

Редактор В.Г. Касьянов
тел. 41-3-32
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496;
бухгалтерия — 41332;
факс — 41332;
иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционная издательская система — 41141

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» государственная учреждение. Маастабы информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын туһунан контуруолууру уонна регистрациялыыр РФ бөчөккө Госкомитетин СР региональной управлениетыгар 2003 с. бөс ыйын 20 күнүгэр регистрациялааһыт күмөрө — ПИ №19-0428.
Сурукка ааккытын-суолугутун, үлэтиң, дьэтиг аадырыһын чопчу ыйыг. Редакцияга кир-бит суруктар төннөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын малды биир буолбат.**

“ЭНСИЭЛИ” - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам с., Заложной ул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

“Энсиэли” хаһыат редакциянай-издательская ситимигэр талыһына уонна таһыһына. Хаһыат Дьоксуоскага “Сахаполиграфиздат” НИПК бөчөттөннө, Орджоникидзе ул. 38. Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бөчөт. лийс.
Көңүл сыһанан атыһаллар
Индексэ — 54889. Тираһа — 2394
Бөчөккэ илии баттанна — 12:00 ч. 7.02. 2005
Сахааһын №-рэ — 16